

ATMINTINĖ TEIKIANTIEMS KANDIDATUS APDOVANOTI ORDINO „UŽ NUOPELNUS LIETUVAI“ MEDALIŲ

Siūlymo dėl kandidato apdovanojimui ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ medaliu pateikimas

Siūlymas dėl kandidato apdovanojimo ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ medaliu teikiamas užpildant anketą, adresu: <https://forms.office.com/e/rnGx3e4ebZ>, kurioje turi būti nurodyta:

1) kandidato vardas, pavardė, asmens kodas;
2) kandidato kontaktinė informacija – tikslus asmens gyvenamosios vietos adresas (pašto indeksas, gatvės pavadinimas, namo numeris, kaimas/gyvenvietė, seniūnija, savivaldybė, miestas ir rajonas) ir kontaktinis telefono ryšio numeris (jei yra – elektroninio pašto adresas). Jei asmuo gyvena pas vaikus ar juo rūpinasi vaikai – vaiko, pas kurį gyvena / kuris rūpinasi, vardas, pavardė ir telefono ryšio numeris, elektroninio pašto adresas, tikslus gyvenamosios vietos adresas (kontaktui palaikyti gali būti nurodyti ir keleto vaikų telefonų numeriai ir elektroninio pašto adresai);
3) apdovanojimui aktualūs kandidato biografiniai faktai (trumpai, įvardijant svarbiausius faktus, patvirtinančius kandidato nuopelnus motinystės, tėvystės, globos (rūpybos) srityje, bendruomenėje, visuomeninėje veikloje);
4) pildant informaciją apie tai, kad kandidatas užaugino (iki 18 m.) ir tinkamai (dorai, pilietiškai) išauklėjo 3 ir daugiau vaikų (žr. 3.1 kriterijų) turi būti: <ul style="list-style-type: none">
○ pateikiama informacija apie visus kandidato vaikus – tiek biologinius, tiek įvaikius ir (ar) globotinius (rūpintinius);
○ nurodyti tikslūs visų vaikų duomenys (vaiko vardas, pavardė, gimimo (ir mirties – jei vaikas yra miręs) data, išsilavinimas, darbovietės (jei nedirba, trumpai paaiškinti situaciją dėl nedarbingumo, nurodyti, jei asmuo registruotas Užimtumo tarnyboje);
○ aiškiai įvardinti konkretūs tinkamą vaikų išauklėjimą patvirtinantys faktai (pvz., nurodytos vaikų asmeninės savybės, pasiekimai visuomenėje, gyvenime, aktyvus dalyvavimas bendruomenėje ir pan.) bei, esant galimybei – pateikti tai pagrindžiantys duomenys (pvz., rekomendacijos iš darbovietės, švietimo / mokslo įstaigos, bendruomenės, seniūnijos ar pan.);
○ nurodytos aplinkybės, patvirtinančios, kad kandidatas yra pozityvios motinystės ar tėvystės, globos (rūpybos), atsakingumo, pasiaukojimo pavyzdys (atsakingumas, pasiaukojimas, kitos asmeninės savybės, indėlis puoselėjant bendruomeniškumą, geranoriškumą, pilietiškumą, veiklas motinystės, tėvystės, globos (rūpybos) srityje ir pan.).
5) pildant informaciją apie motinystę, tėvystę, globą (rūpybą) ypatingomis sąlygomis (žr. 3.2 kriterijų), būtina nurodyti konkrečią informaciją dėl tėvų (tėvių, globėjų (rūpintojų)) turimos negalios ir / ar auginamų vaikų negalios ar kitų sveikatos sutrikimų, esant galimybei – pateikti tai pagrindžiančius duomenis.
6) pildant informaciją apie kandidato išskirtinius nuopelnus tėvystės, motinystės, globos ar rūpybos srityje (žr. 3.3 kriterijų), turi būti nurodyti konkretūs faktai, patvirtinantys kandidato: <ul style="list-style-type: none">
○ reikšmingą pagalbą kitoms šeimoms;
○ aktyvų pilietiškumą tėvystės, motinystės, globos ar rūpybos srityje;
○ nuopelnus bendruomenei ir (ar) visuomenei (pvz., skatinant palankių šeimai sąlygų kūrimą, šeimų atstovavimą, kuriant iniciatyvas vaikams, jaunimui ir šeimoms, aktyviai dalyvaujant nevyriausybinių organizacijų (toliau – NVO), dirbančių šeimoms, vaikų ar jaunimo srityje, veikloje ir pan.);
○ svarbias asmenines savybes tėvystės, motinystės, globos ar rūpybos srityje;
○ gautus įvertinimus, apdovanojimus, pripažinimus tėvystės, motinystės, globos ar rūpybos srityje, ankstesnius valstybės apdovanojimus, gaunamas valstybines pensijas;
○ kitus, anksčiau nepaminėtus pasiekimus ir (ar) kitą svarbią informaciją.
7) teikiančiojo subjekto patvirtinimas, kad tiek kandidatas, tiek visi jo vaikai (kai teikiama pagal 3.1 kriterijų) nebuvo teisti už sunkaus ar labai sunkaus nusikaltimo padarymą, nesvarbu, ar teistumas išnykęs ar panaikintas, ir nebuvo teisti už nesunkaus ar apysunkio nusikaltimo padarymą ir teistumas yra neišnykęs arba nepanaikintas (jei kandidatą teikia fizinis asmuo ar nevyriausybė organizacija, reikalinga Informatikos ir ryšių departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos pažyma / išrašas dėl įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro duomenų apie fizinį asmenį).
8) teikiančiojo subjekto patvirtinimas (esant galimybei – pateikiant dokumentus), kad tiek kandidatas, tiek visi jo vaikai (kai teikiama pagal 3.1 kriterijų) nėra piktnaudžiaujantys alkoholiu, psichoaktyviomis medžiagomis ar priklausantys nuo alkoholio, psichoaktyvių medžiagų, azartinių lošimų, kompiuterinių žaidimų.
9) patvirtinimas dėl kandidato nepriekaištingos reputacijos (kad kandidatas atitinka visas 3.4 kriterijuje nurodytas sąlygas).

Siūlant asmenį apdovanoti, turi būti nurodytos visos sprendimui dėl apdovanojimo ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ medaliu priimti galinčios turėti įtakos aplinkybės.

Užpildžius anketą, būtina pateikti (atsiųsti el. paštu post@socmin.lt) apdovanojimui siūlomo **asmens tapatybę patvirtinančio dokumento ir kitų pridedamų dokumentų kopijas.**

!!! Pažymėtina, kad už pateiktos informacijos tikrumą ir teisingumą atsako teikimą teikiantis subjektas.

Siūlymai dėl kandidato apdovanojimo ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ medaliu (anketa ir asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopija) teikiami **iki 2025 m. vasario 15 d.** (imtinai). Po nurodyto termino pateikti siūlymai nebus pristatomi kandidatų atrankos komisijai ir nebus svarstomas šių kandidatūrų teikimo apdovanojimams klausimas.

Kriterijai, kuriais remiantis atrenkamos kandidatūros

! Pažymėtina, kad atrenkant kandidatus, gali būti teikiami apdovanojimui tos pačios šeimos tiek tėtis (tėvis, globėjas (rūpintojas)), tiek mama (įmotė, globėja (rūpintoja)), tiek kartu, tiek atskirai, jei jie atitinka 3.1–3.6 p. numatytus kriterijus (pvz., esant daugiavaivai šeimai, kurios ir tėtis, ir mama kartu yra pozityvios tėvystės, atsakingumo, pasiaukojimo pavyzdžiai ar įkvėpimo šaltinis visuomenei, bendruomenei, valstybei, abu tėvai gali būti teikiami apdovanojimui)

● 3.1. Daugiavaikiškumas

- Mamos (įmotės, globėjos, (rūpintojos)) bei tėčiai (tėviai, globėjai (rūpintojai)), kurie užaugino (iki pilnametystės) ir tinkamai (dorai, pilietiškai) išauklėjo 3 ir daugiau biologinių ir (ar) globojamų (rūpinamų), ir (ar) įvaikintų vaikų, ir
- kartu yra pozityvios motinystės ar tėvystės, globos (rūpybos), atsakingumo, pasiaukojimo pavyzdžiai, įkvėpimo šaltinis visuomenei, bendruomenei, valstybei.

● 3.2. Motinystė, tėvystė, globa (rūpyba) ypatingomis sąlygomis (šiais atvejais, daugiavaikiškumo kriterijus gali būti netaikomas), t. y.:

- Mamos (įmotės, globėjos (rūpintojos)) bei tėčiai (tėviai, globėjai (rūpintojai)), kurie patys turėdami negalią, augina (-o) ir auklėja (-o) vaikus ir (ar) įvaikius, ir (ar) globotinius (rūpintinius).
- Mamos (įmotės, globėjos (rūpintojos)) bei tėčiai (tėviai, globėjai (rūpintojai)), kurie atsakingai augina (-o) ar globoja (-o) (rūpina (-o)) fizinę ar psichosocialinę negalią ar kitus sveikatos sutrikimus turinčius vaikus.

● 3.3. Išskirtinis įkvėpimo šaltinis visuomenei, bendruomenei, valstybei ar pilietiškumo motinystės, tėvystės, globos (rūpybos) srityje pavyzdys:

- NVO ar bendruomenių lyderiai, visuomenininkai, įvairių iniciatyvų kūrėjai ar pan., kurie savo veikla aktyviai ir ženkliai prisideda prie šeimos, pozityvios motinystės, tėvystės, globos ar rūpybos stiprinimo šalyje, yra įkvėpimo šaltinis visuomenei, bendruomenei, valstybei motinystės, tėvystės, globos ar rūpybos srityje.
- Ypatingas dėmesys skiriamas asmenims, turintiems negalią, kurie aktyviai veikia bendruomenėje ir prisideda prie šeimos, motinystės, tėvystės, globos ar rūpybos stiprinimo šalyje, atstovauja šeimų, turinčių neigaliųjų, klausimus.

!!! Informacija gali būti pateikiama tiek visais, tiek keliais pasirinktais aukščiau nurodytais aspektais.

● 3.4. Nepriekaištinga reputacija

- Apdovanojimui negali būti siūlomas asmuo:

1) kuris įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl tyčinio nusikaltimo padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą arba nepasibaigusį laidavimo terminą;

2) kuris įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu už nusikaltimus žmogaus seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui, už vaiko išnaudojimą pornografijai, pelnymąsi iš vaiko prostitucijos, vaiko įtraukimą į prostituciją ar disponavimą pornografinio turinio dalykais, kuriuose vaizduojamas vaikas arba asmuo pateikiamas kaip vaikas, vaiko pirkimą arba pardavimą, taip pat už kitus tyčinius sunkius ar labai sunkius nusikaltimus ar už analogiškas veikas, numatytas kitų valstybių baudžiamuosiuose įstatymuose, neatsižvelgiant į tai, ar teistumas yra išnykęs ar panaikintas;

3) kurio elgesys ir visuomeninė veikla prieštarauja valstybės šeimoms ir (ar) vaiko teisių apsaugos politikai, šeimos stiprinimo, vaiko teisių ir laisvių įgyvendinimo principams, atsakingos, sąmoningos ir pozityvios tėvystės ugdymui bendruomenėje, globos ar rūpybos stiprinimui ir pan.;

4) kurio bent vienas vaikas (įvaikis) auga ar augo šeimoje patirdamas socialinę riziką, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme, dėl jos (jo) piktnaudžiavimo alkoholiu, psichoaktyviomis medžiagomis, priklausomybės nuo alkoholio, psichoaktyvių medžiagų, azartinių lošimų, kompiuterinių žaidimų, psichologinės, fizinės ar seksualinės prievartos prieš savo vaikus (įvaikius) naudojimo arba gaunamos valstybės paramos panaudojimo ne šeimos interesams;

5) kurio bent vienam iš vaikų (įvaikių) yra ar buvo nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba), jis augo socialinės globos įstaigoje (išskyrus atvejus, kai vaikas (įvaikis) augo socialinės globos įstaigoje dėl savo sveikatos būklės, reikalaujančios specialiosios specialistų priežiūros ir (ar) pagalbos) ar buvo įvaikintas (išskyrus atvejus, kai vaikus (įvaikius) įvaikino asmens sutuoktinis), ir (ar) jai (jam) buvo apribota tėvų valdžia jo vaikų, įvaikių atžvilgiu (išskyrus atvejus, kai laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba) nustatyta dėl objektyvių aplinkybių (motinos arba tėvo ligos ir pan.), kuris buvo nušalintas nuo globėjo (rūpintojo) pareigų Civilinio kodekso 3.246 straipsnio 2 dalyje numatytais atvejais arba jo su globos centru sudaryta tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartis buvo nutraukta dėl netinkamo jos vykdymo;

6) kuriam, pagal Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymą, yra ar buvo pradėtas pranešimo apie galimą vaiko teisių pažeidimą nagrinėjimas ir priimtas sprendimas nustatyti pagalbos šeimai ir (ar) vaikui poreikį ar vaiko apsaugos poreikį.

● 3.5. Asmuo teikiamas apdovanojimui pirmą kartą

- Remiantis Lietuvos Respublikos valstybės apdovanojimų įstatymo 13 straipsniu, asmuo, kuris jau buvo apdovanotas ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ medaliu, negali būti apdovanojamas už tuos pačius nuopelnus, už kuriuos jau buvo apdovanotas.

!!! Pažymėtina, kad už pateiktos informacijos tikrumą ir teisingumą atsako teikimą teikiantis subjektas.

Kilus papildomiems klausimams, kviečiame kreiptis į Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Šeimos ir vaiko teisių apsaugos grupės vyresn. patarėją Jurgitą Bučiūtę-Barysienę, el. p. apdovanojimai@socmin.lt, tel. +37065924768.